

Warszawa, dn. 17 czerwca 2019 r.

**KOMENTARZ WS. POSIEDZEŃ KOMISJI SEJMOWYCH W DNIU 25.04.2019 I ATAKÓW
PARLAMENTARZYSTÓW PiS NA FUNDACJĘ OTWARTY DIALOG**

W związku z posiedzeniami sejmowych komisji ds. służb specjalnych oraz UE z dnia 25.04.2019 r., na których podnoszona była sprawa naszej organizacji, Fundacji Otwarty Dialog (ODF), jak również licznymi atakami medialnymi ze strony polityków PiS, chcielibyśmy odnieść się do podnoszonych przeciwko nam zarzutów.

Na podstawie doniesień medialnych i analizy wypowiedzi posłów PiS, ich zarzuty pod naszym adresem można zasadniczo sprowadzić do kilku kwestii, zgodnie z którymi mieliśmy – rzekomo – m.in.:

1. Prowadzić działalność wywrotową przeciwko Mołdawii i innym państwom demokratycznym, w tym państwom członkowskim UE

Tak jak w przypadku innych państw postsowieckich, wspieramy demokratyzację Mołdawii, w której – do przełomowych zmian w ostatnich dniach – rządził oligarchiczny, kleptokratyczny reżim. Cała władza została skoncentrowana w ręku szeregowego posła, lidera dotąd rządzącej Partii Demokratycznej, Władimira Plahotniuka. W pełni potwierdzają to rezolucje i raporty instytucji międzynarodowych, m.in. UE i Rady Europy. Plahotniuc jest powszechnie uznawany nie tylko za najbogatszego Mołdawianina, ale też osobę silnie związaną z przestępczością zorganizowaną i głównego beneficjenta tzw. laundromatu – gigantycznej afery finansowej.

W Mołdawii wspieraliśmy demokratyczną, proeuropejską opozycję i jesteśmy z tego powodu atakowani. Razem z nią zabiegaliśmy o wstrzymanie międzynarodowej pomocy finansowej w obliczu braku reform i poważnych naruszeń praw podstawowych w Mołdawii. Ataki na nas w Polsce służyły Plahotniukowi do ich dyskredytacji. W tym celu powołano specjalną parlamentarną komisję śledczą. Opozycja całkowicie ją zbojkotowała. Pretekstem do jej utworzenia była nasza konferencja w Parlamencie Europejskim¹ w 2017 r., na którą kupiliśmy dla liderów opozycji bilety lotnicze. Dlatego oskarżono nas i opozycję o “nielegalne finansowanie partii politycznych z zagranicy”. W Mołdawii dochodzi do prześladowania przeciwników politycznych i ujawniających przestępcze działania władzy sygnalistów. W krajach europejskich, m.in. w Niemczech, mieszkają obywatele Mołdawii, którym przyznano status uchodźców politycznych. Mówienie o Mołdawii, że jest demokratycznym państwem, to grube nadużycie bądź cyniczna legitymizacja reżimu. Powoływanie się na raport mołdawskiego parlamentu z 2018 r. ma tę samą wagę co uznawanie PiS za autorytet w dziedzinie praworządności.

¹ <https://odfoundation.eu/a/8172,zaproszenie-na-konferencje-moldawia-na-rozdrozu>

2. Działać na rzecz Kremla, być rosyjską agenturą

ODF jest od samego swojego początku organizacją silnie i konsekwentnie antykremlowską i proukraińską. Współpracowaliśmy z rosyjską opozycją i obrońcami praw człowieka występując w obronie rosyjskich więźniów politycznych. Pomagaliśmy sygnalistom ujawniającym korupcję w tonie rosyjskiego rządu. Jako jedyna polska i europejska organizacja zorganizowaliśmy stałą misję wsparcia dla kijowskiego Majdanu zimą 2014 r. Dostarczaliśmy lekarstwa, odzież i pieniądze na wsparcie ukraińskiej rewolucji. Wysłaliśmy pomoc humanitarną o wartości ponad 1 mln PLN^{2,3} dla uchodźców wewnętrznych uciekających przed rosyjską agresją, a także słynne hełmy i kamizelki kuloodporne dla ukraińskich żołnierzy i wspierających ich wolontariuszy. Prowadziliśmy duże centrum pomocy dla migrantów z Ukrainy w Warszawie – Ukraiński Świat^{4,5,6}. Lobbujemy na rzecz najdalej idących sankcji przeciw Rosji^{7,8}, w tym personalnych przeciwko członkom jej władz^{9,10,11}. W tym celu od lat działamy na rzecz przyjęcia przez kraje demokratyczne Listy Magnickiego¹². Razem z wieloma ukraińskimi organizacjami i europejskimi politykami zabiegamy o uwolnienie ponad setki ukraińskich więźniów politycznych w Rosji^{13,14}. Wspieramy ukraińskie reformy i walkę z korupcją po Majdanie. Prowadziliśmy kampanie przeciw dostawie francuskich okrętów wojennych klasy Mistral dla rosyjskiej marynarki wojennej¹⁵ oraz głośny protest przeciwko wjazdowi do Polski putinowskiego gangu motocyklowego “Nocne Wilki”¹⁶. Organizowaliśmy dziesiątki manifestacji solidarności z Ukrainą, przeciwko Putinowi i rosyjskiej agresji. Nasz raport o ukraińskich batalionach ochotniczych¹⁷ odpierających rosyjską agresję w pierwszym jej okresie jest w Rosji zakazany – dostęp do niego blokuje Roskomnadzor (rosyjski urząd ds. komunikacji elektronicznej).

Uważamy, że to PiS – konfliktując nas z UE i Ukrainą, osłabiając Polskę na arenie międzynarodowej i niszcząc nasz potencjał obronny – działa w interesie Kremla. A w walce politycznej stosuje putinowski styl i metody – od skrajnie konserwatywnej retoryki obrony tradycyjnych wartości, przez zmasowaną propagandę, dezinformację i wykorzystywanie całego aparatu państwa, w tym organów ścigania do niszczenia oponentów.

² <https://odfoundation.eu/a/5576,podsumowanie-dzialan-fundacji-otwarty-dialog-i-euromajdan-warszawa-na-rzecz-ukrainy>

³ <https://odfoundation.eu/a/7169,czas-na-podsumowanie-pomoc-dla-ukrainy-w-2015-r>

⁴ <http://warszawa.wyborcza.pl/warszawa/1,34862,20291817,ukraiński-swiat-znika-ze-srodmiescia-czy-to-koniec-placowki.html>

⁵ <https://tvnwarszawa.tvn24.pl/informacje,news,pomogli-30-tysiacom-ukraincow-brmusza-sie-wyniesc-z-nowego-swiatu,205859.html>

⁶ <https://www.theguardian.com/world/2015/may/13/ukraines-refugees-find-solace-in-poland-europes-most-homogenous-society>

⁷ <https://odfoundation.eu/a/8925,sukces-kampanii-savecouncilofeuropa-sankcje-nalozone-na-rosje-zostana-utrzymane>

⁸ <https://odfoundation.eu/a/8069,porozumienia-minskie-stosunki-miedzy-rosja-a-unia-europejska-oraz-znaczenie-nakladanych-sankcji-debata-w-pe>

⁹ <http://wyborcza.pl/1,75398,19743530,demonstracja-w-obronie-nadii-sawczenko-domagamy-sie-sankcji.html>

¹⁰ <https://onet100.vod.pl/i/dowiedzcie/czy-europa-uwolni-nadie-sawczenko/ewn560>

¹¹ <http://euromaidanpress.com/2015/02/15/ukrainian-human-rights-activists-published-savchenko-list/>

¹² <https://freedomhouse.org/article/house-appropriations-subcommittee-state-and-foreign-operations-urged-increase-global>

¹³ <https://www.gazetaprawna.pl/artykuly/824726,niemiecka-europoslanka-niewpuszczona-do-rosji.html>

¹⁴ <http://fotyga.pl/2016/03/europoslowie-apeluja-o-sankcje-personalne-dla-osob-odpowiedzialnych-za-wiezienie-sawczenko/>

¹⁵ <https://odfoundation.eu/a/5251,albo-mistrale-dla-rosji-albo-anty-rakiety-dla-polski-demonstracja>

¹⁶ <https://www.wprost.pl/tylko-u-nas/504277/nocne-wilki-piec-powodow-dla-ktorych-nie-mozemy-wpuszczic-ich-do-polski.html>

¹⁷ <https://odfoundation.eu/a/6441,raport-bataliony-ochotnicze-geneza-dzialanie-kontrowersje>

Jak zauważył w swoim artykule dla Rzeczpospolitej¹⁸ w sierpniu 2018 r. pan Andrzej Wielowieyski, na ataku na Otwarty Dialog najbardziej skorzysta Rosja.

3. Prac brudne (najczęściej rosyjskie) pieniądze

Finansowanie Fundacji jest jawne i legalne. Żadne instytucje państwowe nie miały przed dojściem PiS do władzy i naszym wystąpieniu w obronie sądów co do niego żadnych zarzutów. Lista darczyńców od lat jest dostępna w naszych sprawozdaniach i na stronach internetowych. Nigdy nie ukrywaliśmy, że do głównych donorów należał brat prezes ODF Ludmiła Kozłowskiej, ukraiński przedsiębiorca Petro Kozłowski wraz z rodziną. W 2014 r. otrzymaliśmy specjalną koncesję MSW – jako jedyna wtedy organizacja pozarządowa w Polsce – na dostawy sprzętu ochronnego do Ukrainy (zgodnie z prawem obrót hełmami i kamizelkami kuloodpornymi regulowane są w oparciu o restrykcyjne przepisy dotyczące uzbrojenia). W tym celu pomyślnie przeszliśmy weryfikację ze strony policji, Ministerstwa Gospodarki i szeregu służb specjalnych (m.in. SKW). Od dwóch lat trwa w Fundacji kontrola skarbową naśladana na nas przez M. Kamińskiego i W. Waszczykowski, której głównym zarzutem jest... brzmienie statutu Fundacji – Urząd Celno-Skarbowy w Łodzi upiera się, że obrona praw człowieka powinna być w Polsce opodatkowana.

4. Dążyć do siłowego obalenia władzy (tzw. *majdanu*) w Polsce

Nieprawda. Fundacja działa w sposób legalny, w pełni pokojowy, koncentrując się zresztą głównie na obronie praw człowieka w państwach postsowieckich. W lipcu 2017 r. Bartosz Kramek opublikował głośny artykuł o obywatelskim nieposłuszeństwie w obliczu zamachu na sądownictwo w Polsce. Zrobił to na własny rachunek, Fundacja natomiast ten tekst udostępniła na swojej stronie i w mediach społecznościowych. Autor wyraźnie zazaczył, że chodzi o działania wyłącznie pokojowe, proponując i rozważając skuteczne metody oporu obywatelskiego przeciwko łamiącej konstytucję władzy, stanowczo odzegnując się od jakiegokolwiek przemocy^{19,20}. Doprowadziło to do zmasowanych ataków obozu rządzącego na Fundację oraz do sporu z szefem MSZ, który jako organ nadzoru wystąpił do sądu o wprowadzenie w ODF komisarza. Nie był jednak w stanie sprecyzować, jakie przepisy prawa jego zdaniem łamaliśmy. Sąd prawomocnie odrzucił jego wniosek w 2018^{21,22}. Ubolewamy nad skalą manipulacji i przekłamań, ale nie mamy wpływu na to, co piszą prorządowe media i mówią politycy PiS np. o tym, że Bartosz Kramek rozważał w swoim manifestie z 2017 r. generalny strajk nauczycieli przez co wyciągnięto wniosek, że stoi za ich protestem w 2019 r.

Warto dodać, że *majdan* jako zagrożenie i straszak na użytek opinii publicznej jest popularną kliszą rosyjskiej propagandy. Rosyjskie władze chronicznie obawiają się tzw. kolorowych rewolucji, a przemiany, które zaszły w Ukrainie w 2014 r. stanowią dla nich memento spędzające sen z powiek. Znamienne, że podobną percepcję i narrację (w miejsce szacunku dla Majdanu jako symbolu skutecznej walki o wolność i wartości europejskie) zaadaptowała w ostatnich latach polska propaganda prorządowa,

¹⁸ <https://www.rp.pl/Publicystyka/308209911-Uderzenie-w-Otwarty-Dialog-to-sukces-Rosji.html>

¹⁹ <https://www.facebook.com/notes/bartosz-kramek/niech-pa%C5%84stwo-stanie-wy%C5%82%C4%85czmy-rz%C4%85d/10155402239540772/>

²⁰ <https://odfoundation.eu/a/8242,oswiadczenie-fundacji-otwarty-dialog-z-dn-21-07-2017-r-ws-demontazu-rzadow-prawa-w-polsce>

²¹ <https://odfoundation.eu/a/8630,otwarty-dialog-znow-wygrywa-z-msz-nie-bedzie-komisarza-resort-nie-przejmie-kontroli-nad-fundacja>

²² <http://wyborcza.pl/7,75968,23442499,dobra-zmiana-liczona-w-ziobrach.html>

która podkreśla demokratyczną legitymację władzy, a środowiska opozycyjne regularnie oskarża o chęć przeprowadzenia puczu i wywołania antyrządowych zamieszek.

5. “Uwiarygadniać się” (budować legendę) wcześniejszymi działaniami

Teoria *ad hoc* sformułowana przez PiS, by uzasadnić ataki na nas w świetle niewygodnych (opisanych wyżej) faktów o rzeczywistej działalności ODF. Przed zarzutami o bliską współpracę z nami broni się w ten sposób m.in. posłanka Małgorzata Gosiewska (która razem z nami mocno wspierała Ukrainę i broniła prześladowanych działaczy i uchodźców z Kazachstanu²³). Ta teza jest absurdalna, bowiem w świetle tej logiki, nie jest ważne, co dobrego zrobiliśmy – przeciwnie, im bardziej np. pomagaliśmy Ukrainie, tym gorzej dla nas: im skuteczniej budowaliśmy legendę, tym jesteśmy lepiej zakonspirowanymi agentami wpływu (sic). Trudno z tym polemizować tak samo jak udowodniać, że nie jest się przysłowiowym wielbłądem. Natomiast chcemy podkreślić, że takie rozumowanie właściwe było dla procesów inkwizycyjnych i stalinowskich. Jeśli nie ma dowodów, tym gorszym winowajcą jest domniemany sprawca, bo winny jest także ich ukrycia lub zniszczenia. Jeśli fakty i zdrowy rozsądek przeczą winie, tym gorzej, bo według inkwizycyjnej logiki świadczą o wysiłku włożonym w zacieranie śladów i budowanie alibi.

Niemniej jednak podkreślić trzeba jedną kwestię: działania ODF są konsekwentne i nasza linia “programowa” się nie zmieniła: jesteśmy proatlantyccy, proeuropejscy, antykremlowscy, zwalczamy nadużycia autorytarnych i skorumpowanych reżimów, bronimy praworządności i prześladowanych. Niestety, zmieniła się natomiast fundamentalnie sytuacja w Polsce i – częściowo – na świecie, w którym nawet najstarszym demokracjom przychodzi się mierzyć z falą prymitywnego populizmu i nacjonalizmu.

6. Być promowanymi przez polityków dzisiejszej opozycji

Na przestrzeni ostatnich lat współpracowaliśmy z politykami różnych opcji politycznych, takich jak PO, Ruch Palikota/Twój Ruch, PiS, Solidarna Polska²⁴. W trakcie Majdanu i pierwszych miesięcy agresji Rosji na Ukrainę w 2014 r. poznaliśmy się z Pawłem Kukizem. W tamtym okresie Paweł Kukiz zaliczał się do gorących orędowników wsparcia na rzecz Ukrainy.

Do czasu eskalacji kryzysu konstytucyjnego w Polsce, do którego doprowadził PiS uzurpując dla większości parlamentarnej, rządu i prezydenta kompetencje nieznane ustawie zasadniczej, mieliśmy przyjaciół i partnerów także partii obecnie rządzącej. Zmieniło to wystąpienie Bartosza Kramka i ODF w obronie sądów latem 2017 r. Do tego czasu współpracowaliśmy z wieloma posłami PiS/Zjednoczonej Prawicy, których angażowaliśmy w nasze działania na rzecz obrony praw człowieka na Wschodzie. Należeli do nich Adam Lipiński, Małgorzata Gosiewska, Tadeusz Woźniak, Krzysztof Maciejewski, Piotr Pyzik, Michał Dworczyk. Uczestniczyli oni w organizowanych przez nas misjach obserwacyjnych w Ukrainie, Rosji i Kazachstanie. Razem wspieraliśmy protestujących na Majdanie, organizowaliśmy pomoc humanitarną i ratowaliśmy polskiego obywatela Aleksandra Orłowa przetrzymywanego przez wiele lat w odeskim areszcie śledczym. Mogliśmy liczyć na ich wsparcie w obronie uchodźców politycznych i ich bliskich, na pomoc w uzyskaniu przez nich ochrony i azylu na terytorium RP. W słusznych sprawach współpracowali oni – ponad codziennymi podziałami – z przedstawicielami innych ugrupowań. Choć wszystko zmieniło się w 2017 r, to winni jesteśmy im za to szacunek i wdzięczność.

²³ <https://dziendobry.tvn.pl/a/aleksander-orlow--mafia-wziela-go-na-celownik>

²⁴ <http://slowopolskie.org/posowie-pis-i-twojego-ruchu-sprobowali-spotka-si-z-wizjon-nadij-sawczenko/>

W Parlamencie Europejskim intensywnie współpracowała z nami, zwalczając wpływy Putina, Nazarbajewa i Plahotniuka Anna Fotyga, a nasze inicjatywy wspierali m.in. obecny prezydent Andrzej Duda, Zdzisław Krasnodębski, Marek Jurek, Beata Gosiewska, Jacek Saryusz-Wolski (ówczesnie PO) niejednokrotnie podejmując na nasze prośby interwencje parlamentarne/występując z interpelacjami do Komisji Europejskiej²⁵. Dotyczyło to tak obrony ukraińskich więźniów Kremla (takich jak Nadia Sawczenko i Ołeh Sencow), jak również więźniów (jak Władimir Kozłow) i uchodźców politycznych z Kazachstanu (jak Muchtar Abliazow i szereg osób z jego otoczenia).

W tym kontekście możemy jedynie wyrazić ubolewanie nad amnezją ww. polityków i zwrócić uwagę na hipokryzję jaką jest z ich – oraz ich kolegów i koleżanek z partii – atak na współdziałających z nami w analogiczny sposób parlamentarzystów i europosłów PO.

7. Bronić podejrzanych oligarchów i przestępców finansowych

Otwarty Dialog występował i występuje w obronie dziesiątek i setek osób prześladowanych z przyczyn politycznych w krajach postsowieckich – najczęściej więźniów i uchodźców politycznych.

Warto mieć na uwadze fakt, że niektórzy z nich (jak np. Muchtar Abliazow i szereg osób z nim związanych) sami stali się ofiarami propagandy i dezinformacji, borykają się z wieloma pomówieniami i innego rodzaju próbami dyskredytacji ze strony autokratycznych reżimów, a czasem pracujących na ich zleceń struktur zachodnich (agencji PR, kancelarii prawnych i lobbystycznych, byłych szefów państw i rządów zatrudnionych w charakterze wysokopłatnych doradców, opłacanych dziennikarzy, korumpowanych urzędników i funkcjonariuszy).

Nie jest natomiast naszą rolą pełnienie funkcji ich rzeczników prasowych czy spowiadanie się z ich biografii. Występujemy w obronie podstawowych zasad, takich jak prawo do obrony, sprawiedliwego procesu, wolności od tortur i złego traktowania. Nie wystawiamy osobom, którym się zajmujemy certyfikatu uczciwości, natomiast mamy na uwadze aspekty humanitarne – częstokroć na szali jest ich zdrowie i życie²⁶.

W praktyce, abstrahując całkowicie od liczby osób i wielu tematów, którymi się zajmujemy²⁷, najczęściej czyni się nam zarzuty z powodu trójki z nich: kazachskiego opozycjonisty Muchtara Abliazowa, mołdawskiego przedsiębiorcy Wiaczesława Platona i rosyjskiego sygnalisty Naila Maliutina.

Ponadto, w obronie prześladowanego w Kazachstanie (więziony i torturowany w 2002 r.) i zagrożonego ekstradycją do Rosji (w okresie pobytu we francuskim areszcie ekstradycyjnym w latach 2013-2016) Muchtara Abliazowa, występowały m.in. Amnesty International²⁸, Human Rights Watch, Międzynarodowa Federacja na Rzecz Praw Człowieka (FIDH), amerykańscy senatorowie Joe Lieberman i John McCain, rosyjscy opozycjoniści i obrońcy praw człowieka (m.in. Garry Kasparow²⁹ i Lew Ponomariow), Parlament Europejski (w rezolucji z 2003 r.), dziesiątki europarlamentarzystów³⁰ (w tym członkowie PiS³¹). W grudniu 2016 r. francuska Rada Państwa ostatecznie zablokowała jego ekstradycję, uznając ją za motywowaną politycznie³². Obecnie przebywający na emigracji Abliazow jest patronem

²⁵ http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2014-007824_PL.html

²⁶ <https://www.polskieradio.pl/5/3/Artykul/1079343,Ekstradycja-do-Rosji-to-wyrok-smierci-dla-Abliazowa>

²⁷ <https://wiadomosci.onet.pl/tylko-w-onecie/ludmila-kozłowska-czy-jest-rosyjska-agentka/rgx0gf8>

²⁸ <https://amnesty.org.pl/francja-musi-zapewnić-c4%87-bezpiecze-c5%84stwo-kazachskiemu-opozycjoni-c5%9Bcie/>

²⁹ https://www.liberation.fr/planete/2014/11/05/la-justice-de-poutine-dans-un-tribunal-francais_1136977

³⁰ http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2014-007406_PL.html

³¹ http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-8-2014-007824_PL.html

³² <https://www.telegraph.co.uk/news/2016/12/10/france-blocks-extradition-kazakh-oligarch-mukhtar-ablyazovto/>

ruchu społecznego Demokratyczny Wybór Kazachstanu, którego działacze od wielu miesięcy organizują masowe, największe od lat protesty w kraju, domagając się wolnych wyborów i zaprzestania represji.

Nasze zaangażowanie w sprawę mołdawskiego biznesmena Wiaczesława Platona było natomiast relatywnie krótkim, kilkumiesięcznym epizodem i nie wiązało się w żadnej mierze z jego podejrzanymi uwikłaniami (takimi jak choćby słynna afera tzw. laundromatu). Chodziło bowiem wyłącznie o drastyczne naruszenie prawa przez ukraińskie organy ścigania. Tego człowieka praktycznie z dnia na dzień pozbawiono ukraińskiego obywatelstwa i bez sądu dokonano jego ekstradycji do Mołdawii. Można było bardzo zasadnie domniemywać, że na osobistą prośbę Władimira Plahotniuka (zaprzyżnionego z prezydentem Ukrainy) – latem 2016 r. Platon deklarował zresztą chęć złożenia zeznań przeciwko Plahotniucowi, który uważany jest za największego beneficjenta afery laundromatu. Ten sam scenariusz i niebezpieczny precedens postrzegaliśmy już wtedy jako potencjalne zagrożenie dla Micheila Saakaszwilego³³, który w owym okresie zaczynał już konfliktować się z prezydentem Petro Poroszenką. Jak się okazało z czasem, słusznie antycypowaliśmy ryzyko pozbawienia go ukraińskiego paszportu. Oczywiście, to wszystko nie zmazuje w żaden sposób odpowiedzialności Platona za popełnione przez niego czyny i zawsze to podkreślaliśmy. Znamienne jednak jest, że przy skali intensywności naszego zaangażowania i działań na rzecz praworządności w Mołdawii oraz zmagania z reżimem Plahotniuka, nasi adwersarze, w tym politycy PiS sprowadzają wszystko do “obrony umoczonego oligarchy”. To kolejna manipulacja.

Nail Maliutin był natomiast sygnalistą, którego obroną – na prośbę jego żony – zajęliśmy się w 2016 (był dla nas kolejnym przykładem politycznego nadużywania Interpolu i ekstradycji) jako człowiekiem ujawniającym praktyki korupcyjne w kręgach rosyjskiej władzy (podobnie jak Siergiej Magnicki). Po odkryciu nieprawidłowości w zarządzanej przez siebie spółce zlecił przeprowadzenie audytu i złożył zawiadomienie do rosyjskich organów ścigania, a po bezskutecznym dochodzeniu sprawiedliwości w Rosji wystąpił do prokuratury w Niemczech. Zawiadomienia i zeznania Maliutina uderzały w osoby i interesy Igora Jusufowa, członka Rady Dyrektorów Gazpromu, byłego ministra energetyki, oraz Dmitrija Miedwiediewa – premiera i byłego prezydenta Federacji Rosyjskiej³⁴. O pomoc w powstrzymaniu jego ekstradycji z Austrii do Rosji zwróciła się do nas jego żona. Niestety, był to jeden z nielicznych przypadków, w których nasze starania w tym zakresie okazały się nieskuteczne.

8. Zostać zdemaskowanymi przez The Sunday Times, mołdawski parlament i ABW

Od dawna jesteśmy obiektami licznych ataków medialnych (i nie tylko) ze strony autorytarnych reżimów postsowieckich – Rosji, Kazachstanu i – do niedawna – Mołdawii. Podejrzone kulisy powstania tekstu w The Sunday Times, a w szczególności niepokojący profil autorów, zostały szczegółowo opisane w artykułach Onetu³⁵ i Gazety Wyborczej³⁶. Wbrew uparcie powtarzanym twierdzeniom licznych polityków PiS i ogółu pracujących na rzecz tej partii mediów, sam artykuł nie stawia żadnych nowych tez, ani nie uwiarygadnia dotychczasowych, a jedynie dosyć obszernie cytuje mołdawski raport. Publikacja zaznacza, że – w odniesieniu do nas – chodzi o przypuszczenia i oskarżenia, obok których pojawiają się informacje o bardzo wątpliwej wiarygodności mołdawskich źródeł oraz wspieraniu działań Fundacji przez kilkoro brytyjskich parlamentarzystów i europosłankę Julie Ward. Nie zawiera przy tym faktycznie żadnych nowych informacji – opiera się w całości na doniesieniach z Mołdawii, następnie powielonych

³³ <https://en.odfoundation.eu/a/7978,ukraine-assists-post-soviet-states-with-the-persecution-of-political-opponents-and-refugees>

³⁴ <https://odfoundation.eu/a/7622,raport-sprawa-naila-malyutina>

³⁵ <https://wiadomosci.onet.pl/tylko-w-onecie/autorzy-artykulu-sunday-times-atakujacego-polska-fundacje-to-szef-agencji-pr-j/nygbff1>

³⁶ <http://wyborcza.pl/7,75968,24709867,w-zwalczaniu-fundacji-otwarty-dialog-pis-utworzyl-wspolny-front.html>

przez prawicowe media w Polsce (w zasadzie dokładnie o tym samym pisał tygodnik Sieci latem 2018 r.). Oczywiście, odbieramy samą publikację negatywnie, jako opierającą się na fałszywych informacjach i dającą pole do zaistnienia kolejnym insynuacjom. Z tego względu, we współpracy z brytyjskimi prawnikami podejmujemy stosowne kroki w celu usunięcia skutków naruszeń naszych dóbr osobistych.

Publikacja ukazała się w szkockim wydaniu The Sunday Times, który posiada oddzielną od The Times redakcję. Obydwa tytuły są natomiast częścią koncernu medialnego News Corporation należącego do amerykańskiego miliardera Ruperta Murdocha, który kontroluje również konserwatywną amerykańską telewizję Fox News. Fox News znany jest z licznych kontrowersji, m.in. daleko idącego wspierania urzędującego prezydenta USA Donalda Trumpa i amerykańskiej prawicy poprzez skrajną wulgaryzację treści dziennikarskich. Chociaż The Sunday Times zaliczany jest do kategorii tzw. *quality press* (czyli prasy publikującej wiarygodne informacje – w odróżnieniu od tabloidów), to nie powinien być traktowany jako wyrocznia. Tytuł nie ustrzegł się głośnych skandali – m.in. był jednym z beneficjentów materiałów uzyskiwanych w wyniku nielegalnych podsłuchów i łapówek wręczanych przez dziennikarzy w aferze należącego do Ruperta Murdocha tabloidu The News of the World. Nie można także abstrahować od okoliczności związanych z ukazaniem się ww. artykułu.

Poświęcony nam artykuł The Sunday Times został krytycznie i z zaskoczeniem przyjęty przez dziennikarzy tygodnika *The Economist* oraz amerykański portal The Daily Beast, który opisał go w publikacji pod znamienym tytułem "Jak skrajnie prawicowi i przyjaźni wobec Rosji europejscy populiści wykupują i uśmiercają prasę"³⁷ autorstwa Michela Weissa, związanego z Atlantic Council specjalisty od propagandy i dezinformacji, piszącego m.in. o rosyjskiej wojnie informacyjnej przeciwko Zachodowi.

Odnosnie ustaleń ABW, wystarczająco wymowne wydają nam się decyzje wizowe i pobytowe innych krajów europejskich, a ostateczny kłam ich wiarygodności zdaje się zadawać ostateczna decyzja sądu, zgodnie z którą dokumenty opatrzone klauzulą tajności uznano za "bardzo ogólnikowe" i nie uzasadniające wydania zakazu wjazdu dla prezeski ODF Ludmiły Kozłowskiej. Sąd stwierdził bowiem jednoznacznie, że w świetle dokumentów przedstawionych przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców (który bazował na utajnionej opinii Szefa ABW), Ludmiła nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa. W związku z powyższym, przewidujemy podjęcie kroków prawnych w celu ochrony naszych dóbr osobistych.

W celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji prosimy o kontakt:

Joanna Cuper – joanna.cuper@odfoundation.eu

Zobacz także:

- Onet.pl: [Autorzy artykułu „Sunday Times” atakującego polską fundację to szef agencji PR i pracownik portali na rzecz brexitu](#) (24.04.2019 r.)
- [Bartosz Kramek dla Gazety Wyborczej: PiS, Mołdawia - wspólna sprawa](#) (29.04.2019 r.)
- [Nasze oświadczenie w sprawie oszczerczego artykułu w gazecie The Sunday Times na temat Fundacji Otwarty Dialog z dn. 29.05.2019 r.](#)
- [The Daily Beast: "Prawo i Sprawiedliwość udało się poza granice Polski, aby tam załatwić swoje sprawy"](#) (28.05.2019 r.)

³⁷ <https://www.thedailybeast.com/heres-how-the-russia-friendly-far-right-demagogues-of-europe-buy-and-bury-the-press?ref=scroll>